

HEILIGENKREUZ – je jeden z nejstarších cisterciáckých klášterů v Evropě, který nepřetržitě funguje dodnes. Založil jej r. 1133 markrabě Leopold III. z rodu Babenberků, který mnichům daroval malou relikvii sv. Kříže, kterou získal ve Svaté zemi a tím byl dán název nové cisterciácké fundaci. Tato relikvie se v pol. 17. st ztratila, ale od r. 1188 klášter vlastní velkou relikvii sv. kříže, kterou dostal darem od Leopolda V. Ta je dnes umístěna na oltáři meditační kaple v blízkosti kostela. Součástí prohlídky kláštera je románská **bazilika Panny Marie**

s původním průčelím a portály z 13. st., s vitrážemi z 13.-14. st., s krásnými barokními intarzovanými lavicemi a barokními obrazy od M. Rotmayera a M. Altomonteho, **křížová chodba** /1220-40/ s více než 300 románskými sloupky se zdobenými hlavicemi, **fraterie** /1240/, **kaple mrtvých**, **studniční kaple** /1290, dnešní kašna z r. 1584/. Před kostelem stojí barokní **sloup Nejsvětější trojice** od G. Giullianiho. V klášteře se stále zpívají **gregoriánské chorály**, které mniši vydali na CD pod názvem Hudba z ráje.

LILIENFELD – uprostřed třítisícového městečka v malebném údolí Traisental se nachází **cisterciácké opatství**, založené r. 1202 rakouským a štýrským vévodou Leopoldem VI. Babenberským. Tento největší středověký klášter v Rakousku se stal rodovým klášterem Babenberků a byl osídlen cisterciáky z kláštera Heiligenkreuz. Prohlídka zahrnuje **středověkou křížovou chodbu** s oktogonální novogotickou **studniční kaplí**, **dormitorium** /ložnici laických bratří/, **kapitulní síň** a barokní **klášterní knihovnu** z r. 1730, ve které je 40.000 svazků, 119 inkunábulí a 226 rukopisů.

Klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie je románsko-gotická piliřová bazilika z let 1202-1263 s monumentálním ústupkovým portálem ze 13. st. V barokizovaném interiéru zaujmou především mohutné varhany s 3.288 píšťalami, hlavní oltář s obrazem od Daniela Grana /Nanebevzetí Panny Marie z r. 1745/, náhrobky Leopolda VI., a jeho dcery Markéty

Babenberské, manželky Přemysla Otakara II., kazatelna a nádherně intarzované chórové lavice z r. 1740. Vévoda Leopold VI. v r. 1219 daroval klášteru vzácnou relikvii, kousek z Kristova kříže, který se nachází nad svatostánkem hlavního oltáře. V sousedství kláštera je rozsáhlý **klášterní park** založený počátkem 19. st.

PULKAU – podvečerní procházka městečkem, které se do náboženských dějin Rakouska zapsalo r. 1338, kdy se zde stal zázrak s hostií, kterou prý Židé ukradli a donesli svému rabínovi. V místě studny rabínova domu vznikl **kostel Svaté krve**, který je jen torzem plánované velkolepé gotické stavby. Křídlový oltář v interiéru je stěžejním dílem tzv. dunajské školy. Architektonickým klenotem je románsko-gotická dvoupodlažní **kostnice /karner/ sv. Bartoloměje** ze 13. st. na hřbitově, vedle kterého stojí románský **farní kostel sv. Michala**.

